

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

A mozgósított nyomor.

Hadiköltségek és a nép.

Lecsapott ránk a hideg. Váratlanul, mint Bosznia annexiója. A fagyoskodással karöltve lépked az élelmiszer drágasága. És biztató remény vezéresillagának nyomul a politika egén a háboru üstököse, amelynek uszályába csimbajkodik a létszámemelés és adóemelés s minden más kedveskedés, aminek eredménye: országos nyöszörgéssel vegyített rendületlen bizalomnyilvánítás a külügyek és a belügyek vezetői iránt.

Hadiparancs hijján is bizonyos immár, hogy a nyomornak valamennyi ezrede mozgósítva van. Dermetségnek foglyai volnánk, ha közbe-közbe az életnek lankadó mozdonyát be nem fűtenék helyi-érdeki szenzációkkal: patika-panamákkal, vízmérő-vizsgálattal. Alkalmatos eszközeivel annak, hogy a tömegek érdeklődését a tulajdon dolgától, a maga sok-sok bajától eltérítsék.

Minden élelmiszernek felszökött az ára. Csak a főrangú csemege, a szőlő olcsó még a piacokon. Bő termés volt szőlőben s nincs hordó, hogy benne megdráguljon a bor. Nem drágult a szárnyas sem, amelyhez alig van köze a népnek. Kevés kukorica termett, azért sietnek tudadni rajta. De amit néptápláléknak nevezünk: a burgonyától a disznósajtig, a garasos kvarglitol a lipitói turóig: dupla értékben illeszkedik a hivatalos árjegyzékbe.

Es se delegációban, se Aehrenthalnak a pártklubokban tett nyilatkozataiból nem szereztünk tájékozást, hogy miből táplálkozik majd a fölemelt létszámú hadsereg, ki fizeti a hadiköltségeket, ha a népnek, amely amazokat táplálja, anyija sem lesz, amennyiből ön-maga eltengődhetik. Csupa öröm az annexión; csupa tüzelés a háborura; csupa lelkesedés a létszám-emelésre.

Angliában törvénytervezet készült a munka hijján sanyolók eltartására. Nálunk? A mieink kiközösítenek minden kérdést, amelyet a

reális élet követel s amely minket jobban érdekel, mint Szerbia, amely, Bismarckkal szólva, nem ér föl egy pomerániai gránátos csontjával sem.

POLITIKAI HIREK.

Az osztrák miniszterelnök Budapestén. Báró Beck osztrák miniszterelnök ma reggel Bécsből rövid tartózkodásra Budapestre érkezett.

A választói reform. Tegnap este a politikai klubokban az a hír volt elterjedve, hogy Andrásynak audienciája nem járt a kellő eredménnyel és hogy a nehézségek még mindig nincsenek elhárítva, úgy, hogy a választói javaslatnak a képviselőház legközelebbi ülésén való előterjesztése még mindig kétséges. Később azután az alkotmánypártból más hírek érkeztek, amelyek szerint a választói reform előzetes szankciója még nem történt meg ugyan — mert a király a javaslatot előbb áttanulmányozza — de a kormány bizton reméli, hogy néhány nap múlva minden rendben lesz és a javaslat előterjesztésének mi sem fogja útját állani.

A delegációkból.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Az osztrák delegáció hadügyi bizottsága ma délelőtt tíz órakor gróf Merveldt elnöklésével ülést tartott, melyen a hadügyi budget rendkívüli szükségletével foglalkozott. Az ülésen ott volt báró Schönaich hadügyminiszter és gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok.

Az első felszólaló gróf Clam-Martinić előadó volt, a ki arra mutatott rá, hogy a hadügyi bizottság utolsó jelentésében bizonyos részletek elégtelenségére mutatott rá, de kívánságainak a delegáció csak nagyon csekély mértékben tett eleget. Ez irányban most a hadügyi bizottságnak konkrét javaslatokat tett, de ettől a szándékától a hadvezetőség megnyugtató kijelentése, melyek szerint komoly esetben bir szerezni könnyen anyagi eszközöket, eltérítették. Az előadó azután a bizottság figyelmét a katonai közlekedési ügyre irányította, melynek fejlesztése szükséges. Rámutat a táviró- és telefonügy terén sürgős reformokra s konstataálja, hogy a legtöbb államban a kormányozható léghajó kérdésére a hadvezetőség nagyobb gondot fordít, mint nálunk. Szól a mozgó tábori konyhákról s a teher-automobilok kérdését az iparosvilággal s az automobil egyesületekkel együtt gondolja megoldhatónak. Az előadó végre kérte a rendkívüli hitel megszavazását.

Schönaich hadügyminiszter mindenekelőtt köszönetet mond az előadónak a támogatásért, a melyben a hadügyi vezetőséget részesíti. Ő is kifejezte, hogy a költség-

vetés némely részletére nincs elég fedezet. A vasuti és táviróezred csak úgy, mint azelőtt, a hadsereg intézménye marad. A hadsereg kialakításában a forgalmi csapatok nagy tért foglalnak el. A mi a léghajózást illeti, a hadügyi vezetőség nincs abban a helyzetben, hogy sokat tehessen ebben az ügyben, mert eszközök nem állnak rendelkezésre. A hadsereg vezetősége azonban minden erre vonatkozó törekvést a legelőkeltebben támogat. A mozgó tábori konyhát szintén gyorsított tempóban fogják létesíteni, mert a hadügyi vezetőség már abban a helyzetben van, hogy határozott modellt után dolgozhat. Hogy ilyen tábori konyhák a csapatok áldását jelentik, azt senki sem fogja kétségbevonni. Mindenki, a ki háboruban volt, tudja, mit jelent az, ha a nap fáradalmi után a legénységnek meg lehet szerezni a szükséges ételmezt. Ha a hadügyi vezetőség jelentékeny lépést tehetne ezen a téren előre, akkor ez is a főlényt jelentené. Az előadónak a tehergépkocsikra vonatkozó kezdeményezését szintén figyelembe fogja venni. Érintkezésbe fog lépni azokkal a faktorokkal, a kik a tehergépkocsik dolgában mérvadók. A mi pedig a gépfegyvereket illeti, azoknak beszerzéséről gyorsabban is lehetne gondoskodni. A fegyverek beszerzése nem kerülne nagyon sokba, a fődolog a munició beszerzése; erről pedig gondoskodás történt.

Ezután báró Beck osztrák miniszterelnök szólalt fel, hogy reflektáljon azokra a támadásokra, melyek különösen keresztényszociálista részről érték a kormányt, mert az osztrák delegáció határozata dacára, nem gondoskodott a legénységi zsold fölemeléséről. A miniszterelnök a többi közt ezeket mondta:

— Engedjék meg nekem a kérdést, hát mit is akart az osztrák delegáció? kívánta a tisztí fizetéseknek bizonyos mértékben való fölemelését és körülbelül 10 millió korona erejéig a legénység anyagi helyzetének javítását, még pedig úgy, hogy az összeg felét a zsold emelésére, a másik felét a legénység ételmeztetésének javítására fordítsák. Erre a kormányok megegyeznek abban, hogy a tisztí fizetéseket emelik, a legénység anyagi helyzetének javítására pedig 7 millió koronát fordítanak. Az egész különbség tehát 3 millió. De ne feledjék el, a delegációknál, épp úgy, mint a szerelemnél, két fél szükséges. S a plasztikus barátkozás nem elég, de nem tudom, hogy fejezzem ki magamat, a valódi szerelem a tényleges együtt működést követeli meg. (Derűtség.) Ha a kormány mereven ragaszkodik az osztrák delegáció határozatához, a magyar delegáció részéről merev visszautasításban van része.

A miniszterelnök ezután Axmann keresztényszociálista delegátus éles személyes támadására reflektált gunyos és elmés hangon és így fejezte be a beszédét:

Legyen Axmann ur meggyőződve, hogy a kritika miatt, melyben részesített, éppen nem vagyok szomorú. Tapasztalataim megtanítottak arra, hogy vezető állásban lévő miniszternek az érzékenység dolgában szük-

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

ségletét a létminimumra kell megszorítani. (Derűtlenség.) De sokszor még ezt sem juttatják neki. Másrészt az a tapasztalatot is megszeredtem, hogy egy párt előtt a lehetőségek igaz útja végtelennek látszik, míg a kormánynak mindig a szűken határolt lehetőséggel kell számolnia, amely semmi egyebet nem enged meg neki sokszor, mint hogy nyugodtan, ha olykor kissé csudálkozva is, folytassa útját.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Eröss Lajos ref. püspök pappá-választása. A debreceni ref. egyháztanács, a hívek többségének kifejezett kívánságára egyhangu határozattal meghívta Kiss Áron püspök halálával megüresedett papi székére utódját, Eröss Lajos megválasztott püspököt. A papválasztás a Nagytemplomban lesz október 26-án, hétfőn délelőtt 9 órakor Dávidházy János esperes elnöklete alatt. Ha tizen ellene mondanak az egyhangu választásnak, akkor nyomban megejtik a szavazást; ez azonban nem valószínű.

Az új tanyai iskolák berendezése. A debreceni új tanyai iskolák berendezésére pályázatot hirdetett az állami iskolagondnokság. A zárt ajánlatokat tegnap délelőtt bontotta fel a bizottság. A 7 új iskola 10 tanteremének berendezésére 6 ajánlat érkezett be, amelyek a következők: Bessenyei Gyula (szállítással) 6976, Wankó András 6390, Harsányi István 5980, Kocsis Imre 5666, Liptai Miklós 6040, Blaskovits és társa 5600 koronáért vállalja az iskolaberendezés elkészítését. A legolcsóbb ajánlatot a Blaskovits és társa cég tette. Az iskolagondnokság hétfőn, e hó 26-án d. u. 3 órakor tartandó ülésén fog dönteni az ajánlatok felett.

A debreceni Gazdakör választmányi ülése.

Országos nagygyűlés a boradó ellen.

A debreceni Gazdakör f. hó 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Polgári Bálint elnöklete alatt ülést tartott, melyen fontos folyó ügyeket intézett el. A választmány megbizta az elnökséget, hogy a december 19-én tartandó gazda-bálra az előkészületeket és intézkedéseket tegye meg.

Dr. Nagy Lajos, a kör ügyésze ismertette a földmivelésügyi miniszternek azon leiratát, melyben a miniszter saját hatósága alá tartozónak nyilvánítja a Gazdakört, ennélfogva az alapszabályok azon pontjai, melyben a belügyminiszternek illetékessége és hatásköre, ellenőrzési és felügyeleti joga mondatik ki, megváltoztatandók a földmivelésügyi miniszter leirata értelmében.

Hortobágyi Ernő főjegyző felolvasta dr. Vajda József kortag azon a választmányhoz a gyűlést megelőzőleg szabályszerű időben írásban beadott indítványát, mely szerint a Gazdakör választmánya nem mint ilyen, hanem mint Debrecen társadalmi és politikai életének vezetőit magában foglaló testület foglaljon állást Bosznia Hercegovina annektálása alkalmával és indítsa országos akciót az iránt, hogy a bekebelezendő tartományok úgy közjogilag, mint különösen gazdasági szempontokból Magyarországhoz csatoltassanak. Előadó indítványára kimondja a választmány, hogy bár teljesen osztja indítványozónak az indítványban előadott tör-

ténelmi és közgazdasági felfogását, mégis alapszabályainál, céljánál és rendeltetésénél fogva nem tartja az ebben a kérdésben való állásfoglalást hatáskörébe tartozónak, az indítvány felett napirendre tér és egyszerűen irattárba tétetni rendeli.

Ezután Rác Lajos titkár jelentette, hogy a Gazdasági Egyesület a Gazdakörrel a Gazdakör helyiségében 28, a külső tanyai iskolákban 56 szak felolvasó estét rendez, amelyre tudományos és gyakorlati szakembereket kértek fel, kik e kérdések eleget tenni már meg is ígérték.

A választmányi ülés legfontosabb része következett ezután. Csáky János ugyanis azt indítványozta, hogy amennyiben az Országos szőlő és borkörmű szövetséget legközelebb Budapesten tartandó országos közgyűlésére a Gazdakört is meghívta, mondja ki a választmány, hogy az említett szövetséget azon törekvésért, miszerint a magas borfogyasztási adó a törvényhozás által töröltessék el, magáénak vallja, ebbeli törekvésében tőle telhetőleg támogatja s megbizza Polgári Bálint alelnököt és Rác Lajos titkár, hogy az országos közgyűlésen a debreceni Gazdakört ily irányban képviseljük és a debreceni Gazdasági Egyesülettel együttesen járjanak el.

Belátja ugyanis minden szőlőmiveléssel foglalkozó ember, de a fogyasztó közönség is, hogy a boradónak horribilis magassága Magyarország szőlő termelésére, a magyar boroknak hazai és világpiaci forgalmára nyomasztólag, bénítólag hat. A választmány egyhangu helyeslő határozatával eme felfogásnak adott kifejezést, amikor az indítványt elfogadta.

A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Kertész Imre és Jóna János választmányi tagokat kérte fel s ezzel az ülést bezárta.

Felhők a keleti láthatáron.

Szerbia okvetetlenkedik.

A monarchia harci készülődései.

Most már futólépésben haladunk a háború felé s csak az a kérdés, hogy izolált lesz-e a háború, vagy átsap olyan területre is, amelyet külügyi politikánk számításba nem vett. Hogy minő izgalmas a hangulat a vidéken, arról mintának szolgál dombóvári tudósítónk következő jelentése:

Nagy izgalmat keltett annak a híre, hogy a múlt éjjel különvonat szállított csapatokat, amelyek rendeltetési állomása Zvornik lesz, amely helység szomszédos a szerb határral. A csapatokat vezető tiszt csak annyit mondott, hogy a csapatokat Budapestről indították utnak. A csapatok teljes hadikészültséggel utaztak át. Arról, hogy a csapatok Budapestről indultak volna el, az államvasutaknál mit sem tudnak. Budapesten katonai körökből pedig azt az értesítést vettük, hogy a most szabadságot bosnyák legénység indult el Budapestről felszereléssel azért, mert felszerelésüket a hadkiegészítő helyen veszik át. Zágrábból pedig mint teljesen bizonyosságot írják, hogy már vasárnap bemasíroznak — Belgrádba.

Szerbia nem nyugszik.

Szerbia nem akar megnyugodni. Belgrád még mindig osztrák és magyarelleses tüntetéseknek a színhelye. A szerb politikai

agitátorok valósággal provokálják Ausztria-Magyarországot, mely egyelőre hidegvérrel nézi ezen okvetetlenkedéseket, de az esetleges harcra erősen készülődik. A szerbek dolga a hatalmuknál is rosszul áll és legujabban Törökország is elfordult tőlük, mert belátta, hogy a szerbeknek a szandzsáka is fáj a foguk és azt akarják kárpótlás-ként maguknak megszerezni.

Ezalatt a mi hadvezetőségünk csendben mindent megtesz a monarchia határainak védelmére. Biztos értesülésünk van arról, hogy a boszniai csapatokat erősen megsaporították, úgy hogy ma Boszniában huszezerrel több katona van, mint rendes időkben lenni szokott. A Montenegró felőli határ különösen meg van erősítve és az összes odavezető utak alá vannak aknázva. A Szerbiával határos vármegyék máris meg vannak rakva katonasággal és ágyukkal.

Mai távirataink a következők:

Belgrád, okt. 23. Az osztrák és magyar üzletek még mindig sokat szenvednek a bojkot mozgalmától. Ezen üzletek előtt mindenütt nagy tömeg áll, mely a vevőket nem engedi be oda. Tegnap egy osztrák kereskedőt megverték, mert az üzlete előtt álló tömeget távozásra szólította fel. A tömeg ezenkívül több nőt inzultált, akik osztrák üzletekből jöttek ki. Az árut elvették és sárba dobták. A legtöbb osztrák és magyar üzlet ennek következtében ma zárva van.

Konstantinápoly, okt. 23. Az Ikdam jelenti, hogy az angol nagykövét tegnap látogatása a nagyvezérnél döntő fontosságú lehet Bulgária sorsára. Az angol nagykövét kijelentette, hogy Törökország nem egyezkedhetik Bulgáriával, mert ez esetben illuzóriussá válnék az egybehívandó konferencia, amelyből minden tárgyalási alap elvonatnék. Anglia alapul csak a statuskvót veheti s csak a konferencia döntheti el, hogy a berlini egyezménytől minő eltérést engedélyez. Anglia ragaszkodik ama felfogásához, amelynek az angol kormány kifejezést adott, hogy közösen kötött szerződés csak a szerződő hatalmak egyetértésével változtatható meg. A nagyvezér nyomban közölte a minisztertanácsal a nagykövetnek nagyon is kategorikus hangon tett nyilatkozatát.

Debrecen vásárjai.

Változások 1909-ben.

Minden évszakban megvan Debrecennek a maga országos vásárja, de azok évről évre rosszabbul sikerülnek. A jövő évre a vásárbiroság már megállapította a vásárrendtartást, amelyet a városi tanács némi módosítással jóváhagyott. A januári vásárt 4-éről 11-ére halasztotta, a tavaszi vásár kezdetét pedig, miután az husvét hétfőjére esnék, április 12-ről 13-ra. A vásárok sorrendje a következő lesz:

I. *Remete Antal napi vásár.* Január 11. hétfő, január 12. kedd, január 13. szerda: bőr-, gyapju-, dió-, stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona- és terményvásár. Január 16-17. szombat, vasárnap sértésvásár. Január 17-18. vasárnap, hétfő lóvásár. Január 18-19. hétfő, kedd baromvásár.

Tafft selyem alsószoknyák (Jouponok) mindenféle színben, frt. 7.50 kr. Halmágyinál.

al provokálják szágót, mely nézi ezen ok az esetleges lődik. A szer- nál is rosszul örökország is belátta, hogy dzsákra is fáj- ák kárpótlás- zerezni. vezetőségünk egtesz a mo- védelmére. an arról, hogy erősen meg- y ma Bosznia- katona van, lenni szokott, határ különö- és az összes vannak ak- határos vár- annak rakva kkal.

következők: sztrák és ma- kat szenvednek üzletek előtt mely a vevőket egy osztrák t az üzlete előtt totta fel. A tö- inzultált, akik Az árut elvet- öbb osztrák és etkeztében ma

23. Az Ikdam követé tegnap döntő fontos- ra. Az angol y Törökország ával, mert ez az egybehi- minden tár- Anglia alapul csak a kon- berlini egyez- élyez. Anglia oz, amelynek adott, hogy ak a szerződő változtatható an közölte a követnek na- tett nyilat-

árjai. 9-ben.

n Debrecen- de azok évről a jövő évre a ta a vásár- tanács némi januári vásárt avaszi vásár vét hétfőjére vásárok sor-

isár. Január r 13 szerda: á toll, ipar- isár. Január tésvásár. Ja- vásár. Január

inál.

II. Szent-György-napi vásár. Április 13 kedd, április 14 szerda: bőr-, gyapju-, méz-, dió- stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona- és terményvásár. Április 15—16 csütörtök, péntek juhvásár. Április 17—18 szombat, vasárnap sertésvásár. Április 18—19 vasárnap, hétfő lóvásár. Április 19—20 hétfő, kedd baromvásár.

III. Nagyboldogasszony-napi (Lőrinc-napi) vásár. Augusztus 2 hétfő, augusztus 3 kedd, augusztus 4 szerda: bőr-, gyapju-, méz-, dió- stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona- és terményvásár. Augusztus 5—6 csütörtök, péntek juhvásár. Augusztus 7—8 szombat, vasárnap sertésvásár. 8—9 vasárnap, hétfő lóvásár. 9—10 hétfő, kedd baromvásár.

IV. Dienes-napi vásár. Szeptember 27 hétfő, szeptember 28—29 kedd, szerda: bőr-, gyapju-, méz-, dió- stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona- és terményvásár. Szeptember 30 csütörtök, október 1 péntek juhvásár. Október 2—3 szombat, vasárnap sertésvásár. Október 3—4 vasárnap, hétfő lóvásár. Október 4—5 hétfő, kedd baromvásár. A hortobágyi állatvásár június 17-én a hortobágyi vendéglő előtti vásártéren fog megtartatni. Heti vásárok kedden és szombaton tartanak.

VÁROSHÁZA.

Mennyi lesz a pótdadó? A város 1909. évi költségvetését letárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság, amelynek megállapításai alapján a főszámvévo kiszámította, hogy a jövő évi pótdadó 17-8% lesz, **kerek összegben 18 százalék.** ami igazán nem sok, ha tekintetbe vesszük, hogy a fölemelt fizetéseket már beállították a költségvetésbe. Szóval, nagy kiadások dacára is lehet pótdadót redukálni, — ha városi tisztújítás előtt állunk.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután 3 órakor folytatja a közgyűlés elé kerülő ügyek tárgyalását. A közgyűlés előreláthatólag november elején lesz.

Halálra égett anya.

Az anya és gyermeke halála.

Egy fiatal asszony tragédiája.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy borzalmas eset színhelye volt egyik felsőjózsi tanya. Midőn répavágó munkások éjszaka, rőzse lángjai mellett heverésztek, egyik munkásasszony, Vásári Andrásné, Halasi Juliánna összeégett. A szerencsétlen hét hónapos asszony, aki áldott állapotban volt, a rőzsének háttal állott és midőn egyik munkás szalonnát dobott a tűzbe, a rőzse lángja erősen felcsapott és belékapott szoknyájába, amely egy pillanat alatt lágba borult.

Vásári Andrásné kétségbeesetten sikoltozva, futással akart az égő ruhájából menekülni. Futása persze még jobban szította a tüzet, amely, midőn végre édes anyja és a többi munkások ruháját letépték róla, borzalmasan összeégette testét. Különösen alsó testén szenvedett súlyos sérüléseket.

A szerencsétlen fiatal, áldott

állapotban levő asszonyt kocsin, párnák között beszállították a debreceni közpórház sebészeti osztályára, ahol tegnapig borzalmas kínok között feküdt. Tegnap délelőtt aztán megváltotta a halál rettenetes szenvedésétől. A boldogtalan teremtés husz éves korában meghalt. Gyermeke még szive alatt volt, szintén meghalt.

A kettős halottat ma fogják eltemetni a kórház halottas házából.

Iparos-képző tanfolyamok.

Cipészek és szabók részére.

Már lehet jelentkezni.

A technológiai m. kir. Iparmúzeum a következő tanfolyamokat rendezi e télen Debrecenben:

Általános ipari továbbképző, melynek tárgya üzleti fogalmazás: november, december és január hónapokban hetenkint 2 napon esti 7—9 óráig. Ipari számtan-mértan: november, december és január hónapokban hetenkint 2 napon esti 7—9 óráig. Szerkesztő és ábrázoló mértan: november hó 1-től — február hó 28-ig hetenkint 3 napon esti 7—9 óráig és vasárnap d. e. 9—12 óráig. Építő ipari szakrajz: november hó 1-től március hó 31-ig hetenkint 3 napon d. u. 5—7 óráig és vasárnap 9—12 óráig. Jelentkezni a kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában lehet a hivatalos órák alatt, d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig. Jelentkezők bezárólag i. é. nov. hó 1-ig vétetnek fel. Tandíj nincs. Beiratkozhatnak: iparos mesterek, segédek és kivételesen magasabb előképzettséggel (középiskola) bíró tanulók is.

Az egyes tantárgyakra külön is lehet iratkozni.

Cipészsegéd szaktanfolyam segédek részére, november és december hónapokban 5 héten át esti 7—9 óráig és vasárnap d. e. 9—12 óráig. Taneszközdíj: 2 kor.

Szabósegéd szaktanfolyam segédek részére, november és december hónapokban 5 héten át esti 7—9 óráig és vasárnap d. e. 9—12 óráig. Taneszközdíj: 2 kor.

Szabómester szaktanfolyam 1909. év január 1-től 5 héten át délutánonként 4 óráig. Taneszközdíj: 3 kor.

Cipészsegéd szaktanfolyam 1909. év január 1-től 5 héten át délutánonként 4 óráig. Taneszközdíj: 3 kor. Az összes tanfolyamokra jelentkezéseket a kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala veszi fel, ugyszintén közelebbi értesítésekkel szolgál.

SZÍNHÁZ.

Tündérszerelem. Egészen üres ház előtt folyt le tegnap a Tündérszerelem forszírozott előadása. Az a baj, hogy a daljáték előadása előtt a kulisszák világából állapították meg a siker nagyságát és a háziméreg szerint becsülték meg, hogy hányszor kell menni a darabnak egy héten belül. Mikor aztán a közönség itélete rácafolta a háziméregre már azért is be kellett tartani a darabok rendjét, nehogy ismét műsorváltás álljon elő. Tegnap aztán üres volt a színház. Már pedig a ragyogó villamos fényár mellett sincs hangulat, ha üresen áll a padok jó része.

A színházi iroda jelentése. Ma került színre a vigszínház nagy sikert ért darabja: „Mi történt az éjjel?”. A Bissonele bohózat, mely mestere teljes genialitását mutatja, egyike a legmulatságosabb bohózatoknak. A közönség egész estén nem jő ki a kacagásból. Az est sikerét biztosítja különben, hogy a főszerepek Rózsa Lili, Gerő Ida, Gyöngyi Izsó, Horváth és Ternyei kezeiben vannak. Egy pár szép ének-

szám és tánc tarkítja ezt a kiváló bohózatot, melynek kissé pikáns íze sem hiányzik. A „Gyimesi vadvirág”, Géczy István poétikus népszínműve kerül színre jövő héten új betanulással, a főszerepekben Zsigmond, Lugosi és Horváth Kálmánnal. „A kék egér”, Engel és Horst immár világhírű satyrikus vígjátéka lesz a legközelebbi vígjáték-újdoncsága a színházulatnak. A darab- ból a próbák már megkezdődtek Ternyei Lajos vezetésével, aki a darabot rendezi.

Színházbizottsági ülés. A város színházbizottsága e hó 28-án, szerdán délután 5 órakor tart ülést Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt. A színházbizottság ez alkalommal mond birálatot a részben új színházulat felett.

A Tenger. Ez a címe annak az általános kedvelt és mindenütt nagy sikereket aratott darabnak, melyet Goda Géza és dr. Král Miklós írtak meg 3 felvonásban. Ezt a remek és élvezetes darabot fogják hétfőn bemutatni az Uranusban 180 színesen vetített és 10 mozgófényképpel. A felolvasást Szilágyi Ernő, a debreceni színház tagja teljesíti. Ezen előadásra számozott jegyeket elővételi ár nélkül hétfőn reggel 9-től déli 1-ig és d. u. 2-től az Uranus pénztáránál előre lehet váltani. E darab egyike a budapesti Uránia legsikerültebb darabjainak. Gyönyörű mozgó képek tarkítják.

Az Uranus mai új műsora. 1. Nyitány. A Böregér operettből, Strausz J.-től. — 2. Vándorló golyó. (Mulatságos.) — 3. Egy mulatságos hajsza. (Sláger bohózat.) — 4. A hamis esküs. (Szenzációs dráma.) — 5. A papiros madarak. (Bohózat.) — 6. A két vigasztalhatatlan. (Bohózat.) — 7. Az élő tükörkép. (Varázskép.) — 8. Öt órák záruk. (Bohózat.) Műsorváltás fémtartva. Előadások kezdete: hétköznapokon este pont 6, 7, 8 és 9 órakor, vasár- és ünneppnapokon d. u. 3-tól este 11-ig óránként. Hely- árok mint rendesen.

Agyonlőtte magát.

Öngyilkos lett a szegény miatt.

Szerb leány tragédiája Debrecenben.

Mélyen megható tragédia játszódott le tegnap reggel Debrecenben, a Hajó utca 4. számú házban. Egy, messze földről Debrecenbe vetődött leány, a nőknél nem éppen szokásos módon dobta el magától az életet, amelyben a társadalmi törvények szerint vétkezett és azt hitte, hogy most már az emberek gyalázása vár rá. A szerencsétlen leány megbotlott, botlásának élő következménye lett, ami annyira elkésérítette, hogy önkézzel vetett véget életének.

A tragédia nagyon megható és ebben az esetben annál megindítóbb, mivel a szerencsétlen megtevédt nő, mielőtt végzetes tettét elkövette volna, erőt vett az anya. Ujszülött gyermekét szépen, gondosan bepólyálta s azután szegedte magának gazdája fegyverét. A golyó átfurta halantékát s a szegény leány pár perc alatt kisenvedett. Az ujszülött gyermek pedig árván maradt és most a lelenházban gondozzák.

A tragédia részletei egyébként ezek:

A Hajó-utca 4. számú házban lakik dr. Sauerwald János m. kir. honvéd ezredorvos családjával. Az ezredorvos pár nap óta a fővárosban tartózkodik és távolléte ideje alatt tegnapelőtt reggel történt, hogy neje megbetegedett. Lakásának felügyelete tehát a főzőnőre, Briza Bozsínára esett. A főzőnő a temesmegyei Beodra községből került Debrecenbe. Atyja Beodrán erdőmester.

Briza Bozsina, a szerb leány feltűnő szépség volt, a ki alig töltötte be a huszonötödik életévét. Hűséges, szorgalmas szakácsnő volt. Nyugodtan bízták tehát reá a lakás gondozását. A szép szerb leány az utóbbi időben fölötté sokat busult, de szomorúságának okát senki előtt sem hangoztatta.

Tegnapelőtt este, miután dolgait rendezesen elvégezte, lefeküdt szobájában, amely a pincehelyiségben volt számára berendezve. Tegnap reggel, kevéssel hét óra után, az ezredorvos tisztiszolgája hirtelen egy durranásra lent figyelmes, mely a főzőnő szobájából hangzott. Rosszat sejtve, lefutott a pincébe és be akart menni abba a szobába, a honnan a lövés zaja fülét megütötte. A szoba ajtaját azonban zárva találta, a szobából pedig kínos nyöszörgések hallatszottak.

A tisztí szolga már ekkor tisztában volt azzal, hogy valami szerencsétlenség történt a szakácsnővel és felszaladt az udvarba segítségért hívni, majd pedig gyorsan előhívták az onnan nem messze posztoló rendőrt, akivel együtt betörték a pinceszoba ajtaját.

Briza Bozsina, a szép szerb szakácsnő ott feküdt a szoba mozaikján, vértócsában. Halantékából omlott a vér s kezében gazdájának hét milliméteres kincstári forgópisztolyát szorongatta. Az öngyilkos még ekkor élt, de mire a rendőrség dr. Balkányi Ede kerületi orvossal megérkezett, meghalt.

Midőn Balkányi dr. a véres holttestet megvizsgálta és a halottkémi jelentését megakarta írni, hirtelen gyöngye gyermekírás hallatszott. Közel az öngyilkos holttestéhez az ágyban egy picike kis gyermek-porontyot találtak, gondosan bepólyázva. Az orvos ekkor megállapította, hogy Briza Bozsina, mielőtt öngyilkosságát elkövette, egészséges fiugyermekeket szült.

Az öngyilkos szakácsnő holttestét be szállították a közpórház halottas házába, ujszülött gyermekét pedig bérkocsin a lencházba vitték, ahol gondozás alá vették. Urnőjét öngyilkosságáról nem értesítették, mert a beteg asszonyra súlyos hatással lehetne a borzalmas eset.

Briza Bozsina levelet nem hagyott hátra, melyben öngyilkosságára vonatkozólag említést tenne. Minden bizonynal szegyenében követte el végzetes tettét.

A rendőrség az öngyilkosságról távirati uton értesítette a beodrai elöljáróságot és kérte a leány személyazonosságára vonatkozó iratokat. A táviratra délután megérkezett a válasz, amelyben az öngyilkos leány édes anyja tudatja, hogy a temetésre Debrecenbe érkezik.

Az öngyilkos holttestét vasárnap fogják eltemetni a közpórház halottas házából.

UJDONSÁGOK.

* **Közgyűlés.** A debreceni kölesönös segélyező egyesület, mint szövetkezet e hó 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a városháza nagytermében.

* **Halálozás.** Kuczik Gábor f. hó 22-én, esteli 8 órakor, életének 47-ik, boldog házasságának 10 ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 24-én, szombaton d. u. 2 órakor fognak a református egyház szertartása szerint, a Teleki utca 46-ik számú háztól, a háznál tartandó rövid ima után a Várud utcai családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonain-

kat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos neje: Özv. Kuczik Gáborné szül. Bódog Mária. Leánya: Margit. Testvérei: Juliska férjével Csontos Olivérrel, Erzsike férjével Debreceni Lajossal és gyermekei, Mariska férjével Nagy Farkassal, Margit férjével Trásó Pállal és gyermekei, Málka férjével dr. Sebesi Dénessel és gyermekei. Nagynénje: Özv. Kóbor Kornélné és leánya. Sógornője: Özv. Kuczik Istvánné és leánya. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. tem. int. rendezi.

* **A debreceni műpártoló egyesület** f. évi október hó 26. napján, azaz hétfőn d. u. fél 6 órakor, az Orvos Gyógyszerész Egylet helyiségében választmányi ülést tart.

* **Közszállítások a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.** Eladó rongyneműekre irt ki ajánlati versenytárgyalást a pozsonyi cs. és kir. élelmezési raktár. Ajánlatok november hó 4-ig küldendők be. A debreceni csapatkórház bérletét a temesvári 7-ik hadtest versenytárgyalás utján kívánja biztosítani. Ajánlatok nov. 10-ig nyujtandók be. **Táviradozások szállítása** ügyében november 10-én versenytárgyalás lesz a kereskedelemügyi minisztériumban. Szállítandó 26167 drb. faoszlop. A cs. és kir. haditengerészet szükségletei ügyében értesíti a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a kamarát, hogy a magyaránny szállítás ajánlati felhívása a Budapesti Közlöny október 31-iki számában jelent meg. E szállításokra egyébként bővebb felvilágosítás a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál szerezhető.

* **Bádogos szakelőadás.** Stipán István mester szakelőadását f. hó 25-én, vasárnap, d. e. 8—12 óráig és hétfőn este 7—9 óráig az ipartestület helyiségében tartja meg.

* **Halálozás.** Zipfinger Péterné Betegh Róza folyó hó 22-én este 9 órakor, életének 62-ik, boldog házasságának 42-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után elhunyt. Szeretett halottunk hült tetemei folyó hó 24-én délután fél 4 órakor fognak a Vigkedvő Mihály utcai 11. számú háztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szent-Anna utcai sírkertben az örök nyugalomnak átadatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és barátainkat meghívjuk. Lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat a róm. kath. templomban folyó hó 26-án, hétfőn fog az Egek Urának bemutatni. Zipfinger Péter mint férj. Klára férjével Donogán Istvánnal, Izabella férjével Bárdos Gézával mint gyermekei. Donogán Bella férjével Fráter Józseffel, Donogán Klára férjével Nagy Józseffel, Donogán Katica, Pista, Lacika, Bárdos Mariska vőlegényével Poroczkai Oszvalddal, Bárdos Izabella, Gizella, Judit, Géza mint unokák. Fráter Gyuszika, Nagy Aranka, Zoltán és Attila mint dédunokák. Betegh László, Betegh Péter, özv. Burnás Jánosné szül. Betegh Katalin, Betegh Márton családjakkal, mint testvérek. A temetést Gebauer K. tem. int. rendezi.

* **A muzikaszó ára.** Egyik Árpád téri kocsmában tegnap éjszaka ugyancsak huzatta Oláh András kocsis a vig magyar nótákat. Zárórakor a cigány kérte a muzikaszó árát, mire az ittas ember a boros üveget vágta a szegény cigány fejéhez. Majd pedig mulatótársával együtt nekiesett az összes ott levő cigányoknak és agyba-főbe verték őket. A megvert cigányok panaszt tettek a rendőrségen.

* **Becsapott asszony.** A rendőrség bünygyi osztályán Vargha Rákhel Botos Béláné hajduböszörményi asszony panaszt tett Törösi Sándor, helyesen Rigán Sándor cigányzenész ellen, a ki rábirta, hogy Debrecenbe jöjjön s itt közös háztartásba lépett vele. A páros élet azonban csak egy éjszaka tartott, mert másnap hajnalban a derék cigány felszedte sátorfáit, illetőleg az asszony megtakarított hatvan koronáját és őt otthagya a faképnél. A becsapott asszony panaszára a rendőrség keresi a cigányt.

* **Halálozás.** Néhai polgár Vilmányi Imróné szül. Polgári Zsuzsanna asszony f. hó 23-án reggel 7 órakor, életének 43-ik, boldog házasságának 15-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 25-én, délután 3 órakor fognak a Csemete utca 5. számú házunktól a Nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos férje: polg. Vilmányi Imre. Gyermekei: Ökrös József, Vilmányi Erzsike és Janika. Nagynénje: Polgári Juliánna férjével polg. Szakácsi Jánossal és gyermekeivel. Özv. polg. Polgári Jánosné gyermekeivel. Elhalt testvéreinek gyermekei: Polgári Sándor, Mihály és Juliska. Sógornai és sógornői: Polg. özv. Vilmányi Istvánné gyermekeivel. Polg. özv. Vilmányi Ferenéné gyermekeivel. Polg. Vilmányi József, Polg. özv. Birinyi Ferenéné szül. Vilmányi Juliánna. Polg. Vilmányi Sándor nejevel és gyermekeivel. Vilmányi Erzsébet férjével polg. Horváth Gáborral és gyermekeivel. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Földmunkások gyűlése.** A magyarországi földmunkások szövetsége vasárnap kerületi gyűlést tart Debrecenben, az építő munkások szakegyletének József kir. herceg utca 17-ik szám alatti helyiségében. A gyűlés délelőtt 10—12, délután 2—6 óráig tart.

* **Összemarták a sertések.** A debreceni közpórházba tegnap egy tizenkét éves, borzalmasan megsérült gyermeket szállítottak be. A gyermek, Virágos János, aki Bökönyben lakó szülei udvarán két összerőffent sertést akart szétválasztani, aminek borzalmasan fizette meg az árát. A két sertés reárontott és arcát, valamint láb-szarát úgy összemarták, hogy eszméletlen állapotban szállították be a közpórház sebészeti osztályára. Állapota nagyon súlyos, sőt életveszélyes.

* **Tolvaj cseléd.** Vásári Andrásné, Péterfia utca 60. szám alatti lakostól cselédje, Bánki Etel, különböző ruhaneműket ellopott és megszökött. A tolvaj cselédet azonban sikerült elfogni és most az ügyészség folytatja ellene a vizsgálatot.

* **Megszökött tanonc.** A rendőrség bünygyi osztályán tegnap panaszt tett Tóth István, Miklós utca 40. szám alatt lakó kovács-segéd Andre János, egy tanonc ellen, a ki több ruhaneműjét és más értékes dolgait ellopta és megszökött. A rendőrség nyomozza a tolvaj és megszökött tanoncot.

* **Elveszett egy szálkás szőrű, 4 hónapos, nőtény kutya, szürke szőrű, kávé színű foltokkal, Miss névre hallgat. Megtaláló jutalomban részesül Nánássy Lajos vaskereskedésében, Csapó utca 4.**

* **Hurkaestély a Koronában.** Ma, szombaton és holnap, vasárnap este a Korona-vendéglőben nagy hurkaestélyt rendezek. Martinkai ujbórom literje 28 krajcár. Szíves látogatást kér Fixl György vendéglős.

* **Tánciskola megnyitás.** Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy október hó 26-án este 8 órától 9-ig boston, 27-én este 7 órától 9-ig diákoloné, november hó 2-án este fél hét órától 9-ig gazdálkodó ifjak részére tánciskolám megnyitom. Tisztelettel Schaf János táncmester.

* **Halottak napjára** sirmécs-poharak a legolcsóbb árban kaphatók Blattner Gyulánál, a megyeházzal szemben.

* **Pliissérozást és gombkészítést saját gépén elvállal Kontsek Kornél áruháza.**

* **Kötött férfi harisnyák** 25 krajcárért, tiszta selyem férfi nyakkendők 3 drb. 1 forintért beszerezhetők a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházában, a főposta mellett.

* **Ladstatter féle modell kalapok** megérkeztek Aszmann Ferenc uri-divat üzletébe, Debrecen, Piac u. 27.

* **Hová menjünk színház után?** Csakis a Márkus Dréher ét-termébe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak. Frissen csapolt Pilseni sör, kitűnő fajborok. Korona à la Pilseni sör, kitűnő fajborok. Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. Naponta nagy zene-hangversenyek.

* **Ujdonságok, legdivatosabb dobozolevélpapírokban és levelezőlapokban, ablakdisz (vitrapapán) papír egyedül nagy választékban** Thaisz Arthur papírnagykereskedésében, Bika-szálloda mellett.

* **Üzlet áthelyezés.** Telegdi K. Lajos utóda Eperjesy István, a városháza épületében 68 év óta fennálló könyv, papír és zenemű-kereskedését Kossuth u. 11. szám alá helyezte át.

TÁVIRATOK.

Nyári mulató a Dunán.

Budapest, okt. 23. Három vállalkozó engedélyt kért a fővárostól, hogy a Dunán pontonokra mulatót építhessenek. A főváros az engedélyt megadta. A mulató az Erzsébet hidnál lesz, 100 méter hosszú és 40 méter széles területen és már május elsején megnyílik.

Vasutassors.

Félegyháza, október 23. Morgó Gábor máv. munkás ma tolatás közben két kocsi ütközése közé került. Szörnyet halt.

Ismét benzinrobbanás.

Budapest, okt. 23. Ma este hat órakor, a Mária utca 13. sz. alatti emeletes házban, ahol a Geiger és Herceg-cég gyártelepe is van, borzalmas szerencsétlenség történt. A ház tele van üzletekkel s irodákkal és raktárakkal. Este 6 órakor a pincében, egy az ott elhelyezett benzines hordó felrobbant. A robbanás következtében az ott felhalmozott gyúlékony anyagok lángrobbantak, a nagy légnyomás következtében az ott dolgozó munkásokra rádőlték az állványok. A szerencsétlen emberek közül hárman nem tudtak menekülni és ott fultak a füstben. Többen súlyos égési sebeket szenvedtek. A tüzőltóság hamar a helyszínre érkezett, de a tüzet csak késő éjjel tudták elfojtani.

Az engedelmes delegáció.

Budapest, okt. 23. Ma délután 4 órakor folytatta a magyar delegáció az üléseit. Letárgyalták a hadügyi és a bosnyák költségvetést. Legelőször Hoffmann Hugó altábornagy szólalt fel és válaszolt a tegnapi felszólalásokra. Molnár apátnak azt feleli, hogy a vallásos érzést nem erőszakolják, de nem is gátolják; annyiszor gyónhat a baka, ahányszor akar. Az idő előtti szabadságolásról egyelőre nem lehet szó, mert kevés a létszám. A horvátoknak azt feleli, hogy a horvát közbjogról nem tudnak, nem is akarnak róla tudni, semmi közük hozzá. Chorin Ferenc a hadsereg-szállításokat teszi szóvá, mert a magyarok még ma sem részesülnek

a kvóta arányában a szállításokban. Szterényi József államtitkár azt felelte, hogy a jövőben a magyar ipar is a kvóta arányában fog részesülni a hadsereg szállításában. A bosnyák költségvetést Hoitsy Pál előadó ajánlotta elfogadásra. Babits Llyuba horvátul, Tomits György magyarul szövegezték hozzá. Földes Béla kérte, hogy a hadsereg statisztikáit magyarul is adják ki; ezt Hoffmann altábornagy megígérte, mire a költségvetéseket részleteiben is megszávták.

Halál a ballépésért.

Déva, okt. 23. Sussan József bányászlegény elcsábította Gregori Vinczénét. A menyecske rövid idő alatt megbánta ballépését és kiadta az utat a legénynek, akiben azonban lobogott a bűnös szenvedély és nem tudott belenyugodni a szakításba. A legény ma délelőtt megleste a menyecskét a piacon, de mikor az kijelentette, hogy tudni se akar, róla többé, kést rántott és szíven szurta. A bűn útjára tévedt menyecske az életével fizetett a ballépésért. A gyilkost letartóztatták a csendőrök.

Gyujtogatás tréfából.

Élesd, okt. 23. A szomszédos Felsőlugos községben Jován János oláh gazda Péter nevű fia szülei távollétében a házát játékból felgyújtotta. A gyujtogató elmenekült, de 11 hónapos öcsese bentégett.

Szerelmi csalódás miatt.

Érmihályfalva, október 23. A parontai megállónál ma reggel Cifra Mária 18 éves leány a gyorsvonat elé vetette magát. A vonat darabokra tépte. Az öngyilkosság oka szerelmi csalódás.

Leégett postaépület.

Brüsszel, okt. 23. A főposta épületének kupolájában rövid zárlat következtében tűz támadt, amely hamar lángba borította az egész tetőzetet. A tűz elpusztította a táviróvonalakat is.

Elfogott lánykereskedő.

Kaposvár, október 23. A vasuti állomáson a rendőr észrevette, hogy három, csinos paraszt leányt akar elutaztatni urias külsejű ember. A rendőr igazolásra szólította a férfit, aki azt mondta, hogy Osinszky Károlynak hívják és makói cselédszerző, a lányokat pedig jó helyeken akarja elhelyezni. A rendőr előállította az egész társaságot, mire a rendőrségen kiderült, hogy Osinszky régen körözött lánykereskedő és áldozatait Törökországba viszi. Letartóztatták, a lépre csalt leányokat pedig hazatoloncolták.

Az ócsai ember válópere.

Budapest, okt. 23. Kollár András ócsai ember válópert indított a felesége ellen, de megbánta. Bánatában berugott és részeg fővel a baltájával levágta azt a három ujját, amelylyel a válókeresetet aláírta.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gyermekgyilkos anya.** Özv. János Istvánné miravai lakosnőnek nem volt inyére a gyermekáldás. A legifjabb gyermekétől, egy 14 na-

pos kis leánycecsemőtől úgy szeretett volna szabadulni első ízben, hogy a gyereket egy gyorsan tovarohanó kocsira dobta. A gyermek szerencséje volt, az anyjának pechje. A kerekék ugyanis nem is érintették a siránkozó csöppseget. Az asszony most már biztosabb gyilkolási módhoz folyamodott, a kis lánykát a falu patakjába fullasztotta. A csendőrség az asszonyt letartóztatta. A nyitrai törvényszék a gyermekgyilkos anyát tizenkét évi fegyházra ítélte.

§ **A tolvaj és orgazdája.** Török Gábor főerdőmesternél szolgált Fablon Jolán cseléd. Pár hónapi szolgálat után azonban meglopta urát. Nagymennyiségű konyhadényeket, befőztek, ruha és fehérneműket, sőt galambokat és baromfiakat is lopott apránként. A lopott dolgokat a szomszédban lakó Ugrai Lászlónál helyezte el. A lopás végre is kiderült és az ellopott tárgyak jó részét megtalálták az orgazdánál. A tolvaj cseléd és orgazdája felett a debreceni kir. törvényszék Hoffmann József táblabíró elnöklése alatt tegnap ült törvényt és Fablon Jolánt három havi, Ugrai Lászlónét pedig két havi fegyházbüntetésre ítélte. Az elítéltek az ítéletben megnyugodtak s így az jogerős.

HIREK.

A főváros a plurális ellen.

A plurális javaslat elleni akció vezetését a fővárosban a demokrata-párt vállalta. A párt a mozgalom ügyében október hó 24-én, szombaton este fél 7 órakor tartja első értekezletét a központi demokrata kör helyiségében (VI. László tér 4.). Az előkészítő értekezletre meghívták a főváros számos politikai és társadalmi egyesületének vezetőségét is.

Mozgalom indult meg a főváros nyolcadik kerületében is, a hol népgyűlést hívtak össze. A gyűlés elé határozati javaslatot terjesztettek, a melyben felszólítják Nagy Dezső dr.-t, a kerület képviselőjét, hogy a plurális ellen foglaljon állást.

Egy másik meghívó a Pesti Lloyd-Társaság dísztermében szólítja tiltakozásra a polgárokat. A szociáldemokrata-párt hivatalos lapja mai számában a következő felhívást teszi közzé!

Budapest munkásnépe!

A képviselőház megnyitásának előestéjén

NAGY TŰNTETÉST

rendezünk. — Készüljetek!

Egy titokzatos ügy. Nehány nappal ezelőtt meghalt egy fiatal színésznő, Borostyán Sári. A hivatalos orvosi jelentés szerint a fiatal asszonynak vérfertőzés okozta halálát és azt beszélik, hogy ezt a vérfertőzést illetéktelen sebészi beavatkozás idézte elő. A rendőrség ennek alapján a holttestet kiszállította a törvényszéki bonctani intézetbe és Kórody rendőrfogalmazó megkezdte a nyomozást, a melynek eredményeképpen, ha szükséges lesz, az elhunyt színésznő boncolását fogja a törvényszéktől kérni. A detektívek a nyomozás eddigi eredményéről a rendőrfogalmazónak még nem tettek jelentést és amint értesülünk, a bonctani intézetben a boncolást még nem rendelték el.

Százhusz éves asszony. A világ legöregebb asszonya, mint szatmári tudósítók jelenti, Nagykárolyban él. Az asszony, kinek vasárnap volt a százhuszadik születésnapja, Levenday Mihály-nénak hívják. Levenday Mihályné a szabadságharc alatt került Sopron megyéből került Nagykárolyba. Az asszony könyöradományokból és jóslásból él. Magas kora dacára jól lát és hall.

CSARNOK.

Reménytelen szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Záborné Ilona nem is ment többé a hámor irodájába s férje előtt ezt azzal indokolta meg, hogy most már itthon van az ő hűséges embere, akinél jobb segítő társa senki sem lehet.

Erős elhatározással érlelődött ez a Závor Andorné lelkében s meg is tartotta hűségesen. Hónapok multak el a nélkül, hogy Ilona betette volna a lábát akár az irodába, akár a hámorba. Még attól is tartott, hogy a hámorban véletlenül találkozik Rába Zoltánnal. Nem akarta, hogy a hegedő sebet felszakassza ez a találkozás.

Amikor a férjével beszélgetett, soha a hámorról szót nem tett, sőt ha férje valahogy felhozta, Ilona ügyesen és gyorsan egészen másra terelte a beszélgetést.

Elképzelhető nagy volt a meglepetése, mikor egy szép napon férje azzal tért haza az irodából, hogy estére néhány vendégük lesz.

- Kiket hívtál meg?
- Néhány tisztviselőt.
- A hámor tisztikarából?
- Igen. A legkedvesebb embereimet.

Folyt. köv.

Áru- és értéktőzsde.

Október 23.

Budapesti gabonátőzsde.

5—10 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 16000 mm. buza.

Rozs, tengeri tartott, zab, változatlan. Felmondatot 1908. évi október hó 28-án leendő átvételre 9000 mm. buza, 1500 mm. rozs, 3000 mm. zab.

A határidő-üzlet.

Az októberi terminus lejáratá előtt áruhiány mutatkozott, a gabonaművekben különösen a búzában, mely a spekulánsok fedezési következtében élénk érdeklődés mellett 25—30 fillérrel emelkedett. A többi árucikkekben jobb amerikai jegyzésekre, valamint a készáru piacjavulása következtében szintén barátságos volt a hangulat, de a forgalom csak szűkebb határok közt mozgott.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeté	Változás
Buza október	1218	1251—1242
Buza ápr. 1909.	1217	1222—1219
Rozs októberre	1000	1008—1004
Zab április	1023	1022—1021
Zab októberre	824	822—823
Zab április	854	850—849
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	756	758—755

Budapesti értéktőzsde.

Olcsóbb külföldi jegyzések nyomán gyenge volt az irányzat a mai előtőzsdén. Az értékek árfolyamai kedvetlen hangulat mellett alig változtak. A helyi piacon azonban Közuti vasút részvényei a spekuláció vásárlásai folytán élénk keresetnek örvendtek és a tegnapi zárathoz képest 2—3 koronára drágább áron keltek el.

Apróhirdetések.

VESZÉK 15—20 hektó idej bort vagy mustot. Czegléd utca 16. 483

BOLTHEYISÉG forgalmas helyen, bármilyen célra alkalmas kiadó Salétrom utca 6. számú vendéglőben. 489

250 hektó UJ BOROS HORDÓ
prima minőségben, 100 literestől 1000 literesig, minden nagyságban s egy 25 hektós használt hordó kapható **baró Györfy Miklós** kádármesternél
Nap utca 4. sz., DEBRECEN.

Egy utcai SZOBA magános
külön bejárattal urna k
November 1-re kiadó, Nap utca 4. szám.

Nagy Lajos

hirdetési nagyirodájából Osapó-utca 13.

Eladó szőlő a Bocskay ligetben!

Két nyilas, vagyis 1200 négyszögöl igen jó karban levő termő szőlő pájtával eladó. Közbejött családi körülmények miatt 2 ezer forintért megkapható. A megvételhez 1000 frt. készpénz elegendő Bővebb felvilágosítás nyerhető az Irodában Osapó utca 13. sz., teljesen díjtalanul és a legnagyobb készséggel. 3174

Az „Első Debreceni Hirdetési Nagyiroda” tulajdonosának

Tekintetes

Nagy Lajos urnak,

HELYBEN, Csapó-utca 13. sz. alatt.

Nem mulaszthatjuk el, hogy Önnek mint a hirdetési nagyiroda főnökének, Kölcsey-utca 11. számú házuk eladása érdekében kifejtett óriási tevékenységéért — a nagy nyilvánosság előtt — hálás köszönetet ne mondjunk!

Debrecen, 1908. október 21.

Öszinte tisztelői:

Szenes János és neje,
Kölcsey-utca 11. sz. lakosok.

3173

Meglepő olcsón vásárolhat most

Divatos Costüm kelméket
95 krtól feljebb.

Zsolnai gyártmányu csepmen-
tes női posztót minden színben
gyári áron.

Angol kelmét s cibelineket
50 krtól feljebb.

Cosmanosi barchetteket,
26 krtól feljebb.

Jó mosó flanelleket,
24 krtól feljebb.

Férfi, női és gyermek meleg
alsó inget és nadrágot már
50 krtól feljebb.

Téli keztyűt és harisnyákat,
16 krtól feljebb.

Posztó téli nagykendőket,
40 krtól feljebb.

Szörme boákat és muffot,
1.10 krtól feljebb.

Női és férfi fehérneműeket,
leszállított áron.

Chiffonok, pamut és cörna vásznakot,
minden árban.

Saját készítettésű paplanokat,
2.30 krtól feljebb.

Szépe Lajos női divatruházában,
Kossuth utca 6. sz.

Gyász szövetek és kendők,
nagy választékban.

Nyári árak leszállított árakban.
Tessék megpróbálni.

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOS NÁL**

Legjobb órák,

legszebb ókszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórák

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Hirdetés.

A néh. Kiss Áron püspök halálával megüresedett lelkészi állásnak meghívás útján betöltését egyházközségünk presbitériuma az E. T. II. t. c. 9. §-a alapján az egyházközség többségének hangulatára támaszkodva határozatilag ki-mondotta és erre a lelkészi állásra Eröss Lajos urat, a tiszántuli ref. egyházkerület megválasztott püspökét nevezte meg meghívás útján megválasztandónak.

Ennek folytán esperes ur az E. T. II. t. cz. 11. §-a alapján a meghívás útján való lelkész választás napjára az évi október hó 26-ik napját, hétfőt tűzte ki és a választásra a küldöttség megalakítása iránt intézkedett.

Ennélfogva értesítettnek egyházunk választó tagjai, hogy a meghívás útján való lelkészválasztás ez évi október hó 26-ik napján, hétfőn délelőtt 9 órakor ref. egyházunk nagy templomában veszi kezdetét, mikor az E. T. II. t. cz. 11. §-a értelmében, ha a megjelent jogosult választók Eröss Lajos urnak a tiszántuli ref. egyházkerület megválasztott püspökének meghívása mellett nyilatkoznak és nem lesz legalább tíz olyan választó aki a meghívást ellenezze, az egyházmegyei megbizottak az illető jelöltet megválasztott lelkésznek jelentik ki. Ha pedig legalább tíz jogosult választó a meghívást ellenzi: az egyházmegyei megbizottak a választók névjegyzéke alapján azonnal titkos szavazást rendelnek el, a melyben a jelölt meghívását „igen“-nel, ez azt ellenzők „nem“-mel szavaznak.

A netaláni titkos szavazás a következő két helyen történik:

a) az egyház tanácstermében, Egyháztér 17. sz. a., hol a Csapó-Péterfi- és Hatvan-utcai választók.

b) a felsőbb leányiskolában Kossuth-u. 33. sz. a., hol a Piacz- Varga- és Kossuth-utcai választók, továbbá a külsőségen lakók szavaznak.

Debrecen, 1908. október hó 16-án.

A presbitérium elnöksége

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barchotok, fekete- és színes selymek, hársnyok, gyönyörű ruhadíszek.

Franola P. D. Jegyű fűzők

Aretélyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

Júlia, spárge, hollandi, kldermünster, tapaszty, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, terontáli szőnyegek, diván terítők, bútor szövetek és creppek, viaszos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérmeműek,

Vászon, sifon és batistsz női ingek, nadrágok, hálókötésűk és alsósoknyák, sima- és himzötti kész ágyszövetek, selyem lüszter és cloth alsósoknyák, kásmír és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

báloingek, gallérok, közelők, nyakkendők, divatszokkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyarmány, — hozzávaló bélék árak.

Harisnyák, keztük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca L. sz.

Alapítva 1842. évben.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

flanelltakarók, linoleum

„Valódi persa szőnyegek“

nagy raktára.

Boros hordók

és taposókádak,

új és használt,

bor zsákok

kaphatók

Péterfia utca 76. sz.

Ugyanott egy petróleum tartály eladó.

Csinos glacc,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr
keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére
óriási választékban

Schön Sándor
keztük, külszer és orvosi műszerrádban.
Debrecen, Plac-utca 12. sz. (Stenozinger ház.)

Divat szalonunkban

a legújabb

őszi szövetek, posztók, se-
alskin plüssök és velontine
selymeinkből

kosztümöket

női kabátokat

estélyi köpenyeket

a legújabb fazonok szerint gyorsan és
jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

Szabásunk Fülöp Sándor ur nevével a
szabás és izlés tökéletesítése céljából
augusztus havát Párisban a legelső divat-
szalonokban töltötték.

Ötven hold

fekete földet

veszek,

készpénz fizetéssel,

azonnali átvételre.

Közvetítők kizárva.

Cim a kiadóban.

1000
darab

1000
darab

B
O
A

Egy első rendű szőrme gyáros teljes kész-
letét poton áron megvettem és rengkívül elő-
nyös árban adom el. (Tessék meggyőződni.)
Gyermek biber garnitúrák, Gyermek Thibet
garnitúrák. Persia, nyest, angora, Róka, her-
melin, meufon, zoboly boák, muffok, sapkák
és szőrme kabátok nagy választékban

a Rózsa-féle alkalmi vételek áruháza,

a főposta mellett.

B
O
A

1000
darab

1000
darab

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10. azaz 40 fill., minden további szó 4 fill., vasnapot hirtelre nyomatott szó 8 fill.

Levélbeli hirdetéseknek postai díjmal együtt, azaz a hirtelre nyomatott szótól kezdve.

Apró hirdetések címre fizetendők.

AJÁNLAT.

A LEGDIVATOSABB női formák megérkeztek, a legjutányosabb árak szerint három óra alatt alakít bármilyen régi női kalapot a legszebb kivitelbe. Kiss Gáborné utóda Berza István, Csapó-utca (Stenciger ház.) 476

CSEPLŐ garmitutákat veszek és eladok. Géplakatos tanulókat felveszek, Ehrenrich Samuel Széchenyi-u. 44. sz. 174

BUTOROZOTT szoba kiadó, Hüvelyes utca 7. Ugyanott gimnáziumi tanulókhöz lakótárs kerestetik. 450

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizetek, krepek, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrásznál, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek

2 utcai szoba a Bankpalotába kiadó. Cim a kiadóban. 493

KIVILAGITASI poharak beöntését olcsón elvállalja Katona István Szappanos utca 22.

URI emberek ebéd kosztot kapnak jutányos áron, Szent-Anna-u. 58. sz. 391

ÜRES festékes hordók olcsón megszerezhetők, Arany János-u. 47. sz.

Költözködések fedéres stráf kocsin elvállal Csengeri Karoly Hatvan-u. 58. 367

IGEN elegánsan berendezett két utcai szoba gerzon lakásnak kiadó, Egyháztér 13. sz. 354

UTCAI garzon lakás Batthyányi utca 14. sz. kiadó. 428

ELSŐRENDŰ porosz kőszén és száraz vágott fa, legolcsóbban kapható Varga Károly szén- és fakereskedőnél. Liba piac. Telefon sz. 465

MAGÁN detektív iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Kramer József. 169

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

BOLTHEYISÉG forgalmas helyen, bármilyen célra alkalmas kiadó Salétrom utca 6. számú vendéglőben. 469

LEGUJABB!
Ön-beretváló készü-
lők, teljesen
veszély men-
tes, 12 darab
kétélű pengé-
jével 14 korona Márton Gyula üzletében Piac-
utca 9. Bika szálloda mellett. 9585

MARTINKAI ujbór saját termésű literenként 26 kr. Hunyadi utca 21. 470

EGYHÁZTER 10. sz. háznál egy tágas boros pince bérbe kiadó. 482

GYAKORLOTT segéd munkások előnyös díjazással állandó alkalmazást nyernek a Női Kalap salonban Kossuth utca 6. Tanuló leányok felvételtnek. 481

Varrónő hához ajánlkozik. Szíves megkeresések Zöldfa utca 8. sz. alá keretnek 477

HOMOKKERTI ujbór 44. ó bor 60 és 68 fillér literje. Csokonai utca 13. sz. 474

KERESLET.

2 segéd és tanuló fizetéssel felvételtnek Ullmann Salamon fűszernagykereskedésében Pacsirta utca 81. sz. 443

Társ kerestetik 3-4 ezer koronával, pénze biztosítva, működés nélkül, jövedelmez 40-50 %-ot. Cim a kiadóba. 355

Pénztárnok felvételtnek Weisz Izidor, Lusztig és Bán utóda üzletében, Simonffy utca 3. sz. 473

Házvezetőt keresek vidékre, családhoz. Személyes bemutatkozást kérek: Szent Anna-u. 64., délelő 1-3 óra közt. 480

ÜSZERKERESKEDŐ segéd felvételtnek Kovács Mihály utódnál. 478

ELADÁS.

EGY jó karban levő használt stráfkoosi eladó, Ullmann Salamon fűszernagykereskedőnél, Piac utca 81. 444

CIMBALOM pedálos, teljesen új, nagyon olcsón eladó, Erzsébet utca 40. 439

Eladattak:

A Kölcsey utca 11. sz. és Ajtó utca 8. számú házak is a **Nagy Lajos**, első debreceni adásvételeket hirdető nagyirodája útján! 3172

Kardos László
nagyraktára.

Folyton érkező elsőrendű
vászon, kelengye, fehérmemű, paplan, függöny, zsebkendő és harisnya

ujdonságokkal áll a t. közönség rendelkezésére.

Debrecen, Kossuth-u. 9.
Telefon sz. 113.

Eladó

200 drb. hordó

Salzberger Armin

Alsó-kubini lakos, (Arvamegye) kinek ecet gyára volt s a hordók már 4-5 éve nincsenek haszná-
nálva. Alsó-kubini állomáson

hectoliterjét 4 kr.-ért.

árusítja. Nagyság 150 litertől 700 literig. Személyes vagy levélbeli megkeresések a fenti címre keretnek.

Egy-két drb. is szállíttatik utánvét mellett.

Az összes mennyiség ki tesz 4000 litert. Gyorsáru szállításnál a költség literenként 1 fillérbe kerül.

Elegáns fagon.

Heti gyártás
15000 pár

CZIPŐÁRUINKAT

Honi ipar.

Férfi ongos cipő erős bőrből	frt. 3.30
Férfi fűzős cipő, kitérő Box-bőrből	4.50
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ből ked- velt sötétcipő	5.75
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevreau-ból: igen könnyű Goodyear varrott	6.-
Férfi ongos tisztli cipő legfinomabb sima sevrel	6.50
Férfi gombos cipő, la. Chevreau-ból na- gyon elegáns Goodyear varrott	7.-
Férfi hegyászó cipő, legjobb Box-Calfból American-Style	7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár részv. társ. debreceni főraktára Piac-utca 48.

Kitűnő hírnevünket
szolid alapelveinknek
köszönhetjük.

Legnagyobb választék

1200 munkás
és hivatalnok

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott
alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Különlegesség:
„Goodyear Welt”
árakban

A jelenkor
elismert legjobb
minősége.

Női fűzős cipő erős bőrből	3.-
Női gombos cipő Box-bőrből	4.25
Női fűzős cipő fekete Box-bőrből igen szolid kidolgozásu	4.-
Női fűzős cipő, la. Box-Calfból, nagyon elegáns Goodyear varrott	5.50
Női gombos cipő legfinomabb Chevreau-ból Goodyear varrott elegáns fagon	6.-
Női ongos posztó cipő körül bőrrel	3.25
Női posztó cipő magas szárral gunisínglivel körül bőrrel	2.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.